

UNA PARTIDA MÉS! QUAN EL JOC ESDEVÉ EINA D'INTERVENCIÓ SOCIOEDUCATIVA

Esther Educadora social de l'Equip d'Atenció Socioeducativa (EASE). Regidoria d'Acció Social i Dependència. Ajuntament de Vilanova i la Geltrú.

Judith Educadora social de l'Equip Bàsic d'Atenció Social (EBAS). Regidoria d'Acció Social i Dependència. Ajuntament de Vilanova i la Geltrú.

Els Serveis Socials Bàsics (SSB) són la porta d'entrada al sistema públic de serveis socials i tenen la missió d'atendre, acompanyar i promoure processos de canvi amb persones, famílies i col·lectius en situació de vulnerabilitat o risc social. En aquest context, treballem per garantir els drets dels infants i adolescents i per promoure processos de canvi i apoderament que enforteixin la seva autonomia i benestar.

El projecte "Una partida més!" neix de la nostra voluntat, com a educadores socials de la Regidoria d'Acció Social de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú, d'incorporar el joc com a metodologia d'intervenció socioeducativa dins dels Serveis Socials Bàsics. Davant l'augment de la complexitat social i la transformació de les dinàmiques familiars, proposem recuperar el valor del joc com a llenguatge universal, com a espai de trobada i com a vehicle de confiança, vincle i creixement personal.

El joc com a espai de trobada i relació

El vincle és l'essència de la nostra tasca com a professionals de l'acció socioeducativa. Treballem des de la confiança, la presència i el respecte per tal d'acompanyar processos de canvi que parteixin de la pròpia persona. El joc ens ofereix un espai natural per crear aquest vincle, un territori compartit on les barreres es difuminen,

la comunicació flueix de manera més espontània i autèntica, i on és possible explorar emocions i adquirir noves competències socials i personals.

Com deia Plató, "pots descobrir més sobre una persona en mitja hora de joc que en un any de conversa". El joc trenca la rigidesa de l'entrevista, relaxa l'ambient i permet que infants i joves es mostrin tal com són. Ens brinda l'oportunitat d'observar, comprendre i intervenir des d'un lloc més horitzontal i proper.

El joc no és un fi, sinó una eina educativa i relacional al servei de la intervenció. Ens permet treballar habilitats com la tolerància a la frustració, la gestió emocional, la cooperació, la comunicació o la presa de decisions. També ens ajuda a obtenir informació valuosa sobre la dinàmica familiar, social i relacional, i a establir una relació basada en la confiança i respecte mutus.

Una nova mirada davant nous reptes socials

Vivim temps de canvi. Les formes de família, la convivència, l'ús de les tecnologies i la realitat comunitària han transformat les maneres de relacionar-nos i el panorama de la intervenció social. Davant d'això, necessitem adaptar-nos, repensar les nostres eines i incorporar noves metodologies que connectin amb les realitats actuals.

El joc és una d'aquestes eines metodològiques emergents. Tot i que en l'àmbit educatiu formal i en el lleure ja se'n reconeixen els beneficis, dins dels Serveis Socials Bàsics encara és un recurs poc explorat. Amb "Una partida més!", volem reivindicar-ne l'ús com a instrument d'observació, comunicació i intervenció directa dins dels serveis socials bàsics. Les persones col·legiades us podeu proposar per participar en candidatures existents o bé impulsar-ne una de pròpia.

El joc ens ajuda a arribar a aquells col·lectius que sovint mostren més resistència a una intervenció amb dinàmiques tradicionals, especialment els adolescents. A través del joc, podem establir vincles sòlids que permetin treballar des de l'autenticitat i l'experiència compartida. En definitiva, juguem per vincular-nos i ens vinculem per créixer.

La Partiteca: el joc com a eina d'aprenentatge emocional i social

Fruit d'aquesta experiència sorgeix **La Partiteca**, un projecte complementari i pràctic que aplica aquesta metodologia en grups d'adolescents dels Serveis Socials de Vilanova i la Geltrú.

A **La Partiteca**, utilitzem els jocs de taula com a recurs per treballar les competències emocionals i socials dels joves. A través de partides guiades per dues educadores socials amb jocs adaptats als objectius concrets, els participants experimenten, s'expressen i aprenen a regular les seves emocions en un entorn segur i lúdic.

El projecte respon a una necessitat detectada: molts adolescents presenten dificultats per reconèixer, expressar o gestionar les seves emocions, fet que pot derivar en conductes de risc o en processos d'exclusió. El joc ens ofereix un canal diferent per abordar aquests aspectes, afavorint la comunicació, la reflexió i el desenvolupament personal.

Mitjançant el joc, abordem aquestes competències des d'un vessant lúdic, participatiu i motivador. Els jocs de taula ofereixen una oportunitat per experimentar, equivocar-se, reflexionar i aprendre en un context segur. A través de les partides, els joves treballen l'assertivitat, la comunicació, l'empatia i la regulació emocional, alhora que reforcen la seva autoestima i el sentiment de pertinença al grup.

Jugar per transformar

Amb **Una partida més!** i **La Partiteca**, hem demostrat que el joc pot ser molt més que una activitat lúdica: és una eina d'intervenció poderosa que humanitza la relació professional i genera espais de trobada reals. En el joc hi ha igualtat, hi ha mirada, hi ha escolta. I és en aquest espai compartit on pot néixer el canvi.

A través del joc, recuperem l'essència del nostre treball: acompanyar processos, generar confiança i afavorir l'autonomia personal i social. El joc ens permet tornar al centre de la relació, a la proximitat, a l'espurna que encén la transformació.

Una experiència amb resultats tangibles

Fins a dia d'avui, hem realitzat quatre edicions de **La Partiteca**, amb un total de 28 sessions i la participació de prop de 30 joves. En cadascuna d'elles, dues educadores socials hem conduït els grups combinant la tasca d'acompanyament, gestió emocional i dinamització.

Els resultats obtinguts són molt positius: els participants han mostrat millores en la comunicació, en la gestió de les emocions i en la confiança amb nosaltres i amb els companys. S'han creat vincles sòlids i s'ha generat un espai de seguretat emocional que permet abordar aspectes complexos de manera natural. El joc ha esdevingut, així, una porta d'entrada per a processos d'intervenció més amplis i profunds.

Aquest projecte continua creixent, compartint experiències i inspirant altres equips a incorporar el joc com a eina de treball. Fins al moment, ha estat presentat al Congrés de Serveis Socials Bàsics i Especialitzats 2024 (Barcelona); a l'AIEJI World Congress 2025 (Dinamarca); i a la SPPA Annual Conference 2025 (Regne Unit).

Perquè, sovint, la millor manera d'entendre l'altre és seure al seu costat i... jugar una partida més. ●